

Στὴς φυγὴς μου τὰ βάρδια θὰ κλείσω
Κάθε ἄγνο, κάθε ὀρατο λογισμό μου
Γιὰ μιὰ ἀγάπη καὶ μόνο θὰ ζήσω
Ὅσο μου εἶναι ἀπ' τὴ μοῖρα γραφτό μου.
Καὶ μιὰ νύχτα τοῦ πόνου τῆ λαύρα
Θέ νὰ σβήσω, ὥπως σβήνουν τὰ στέρνα,
Ὅταν πνέει ὁροσερώτατη ἡ αὐρα
Κ' ἡ αὐγούλα προβάλει ἀπ' τὰ αἰθέρια.

II

Γιὰ ἴδω τὰ συννεφία πῶς χορεύουν
Αεροδιαβάνοντας τὴν βύτη,
Τὰ οὐρανόμειλα σκοτείνιασαν
Καὶ κλαίει τὰ κλάει τῆς ἡ φύτη.
Κ' εἶπα καὶ μεῖς νὰ κλάψουμε
Νὰ τρεῖται ἀπ' τὴν φυγὴ τὸ δάκρυ
Γιὰ τὴ σκληρὴ τῆ μοῖρα πού μας ἐρεῖς
Μέσ τῆς ζωῆς τὰ μάσκες.

Βέλος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΤΗΣ

Α. Μ. ΤΙΝΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ

Η ΕΠΙΡΟΔΟΣ

Δύο μέρες καθυστεροῦναι ἔχρησε ἡ ἐφημερίδα καὶ ἡ «Πρόδο».

Ἦνα βῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσ, μιὰ ἐπικινδυνότητα κατὰ τὸ παρελθόν, μιὰ ἐκδίωξη τῆς πεζότητος τοῦ εἴχους ἀπὸ τὴν γύρω μας τὴν ἐπιπορευμένην, εἶναι ἡ ἀδυστοχία τοῦ φύλλου αὐτοῦ.

Ἐδῶ τὴν Πόλιν ὅλες οἱ ἐφημερίδες εἶναι οἱ ἴδιες. Ἐκείνες πού θὰ δῆτε στὸν «Ταχυδρόμο» θὰ τ' ἀνταμώσετε καὶ στὴν «Κωνσταντινούπολη» καὶ θὰ τὰ ξαναβρῆτε στὴν «Νέα Ἑφημερίδα» καὶ θὰ τα ξαναδιαβάσετε τὴν ἄλλη μέρα γιὰ τελευταία φορὰ στὴ μεσημεριανή «Βυζαντινά» ὅλων τὰ περιεχόμενα εἶναι τὰ ἴδια.

Τὸ «κύριο ἄρθρον», τῆς «Ἡμέρας», (τὰ σπουδαία) τὰ «τηλεγραφήματα» τὰ «κοινωνικά», τὰ «ἐκκλησιαστικά» τὰ «ἐξ Ἑλλάδος» οἱ «Σημειώσεις» καὶ μιάμιση σελίδα ρεζιόμους.

Καὶ γιὰ νὰ μὴ γένη λίγη ποικιλία σ' ὅλ' αὐτὰ ἐμφανίσθηκε ἡ «Πρόδος» πού ἐπὶ τέλους ἔχρησεν ζωνταν.

«Πρόδος» εἶναι ὁ τίτλος τῆς καὶ «Πρόδος» ἔπειτα νὰ ἰσοκαταβῇ ὅσο γι' αὐτὸ συγχάριω τὸν καλλιτέχνη διευθυντὴ τῆς κ. Σπανοῦδης.

Τὸ «κύριο ἄρθρον» ἐδῶ τίς περισσότερες φορὲς γαίται καὶ ἂν ὑπάρχει δὲ θὰ ἔχει τὴ σοβαρότητα τῶν συναδέλφων του μὰς ἐπινέων αὐτὰ τὰ σοφά! Τὸ ακολουθοῦν τὰ «Ἔργα καὶ Ἡμέρας» μ' ἓνα μικρὸ χρονολογικὸν ἀπὸν ἀπὸν καὶ μετὰ πηγύσεις εἰδήσεις ἀπὸ κάτω. Τὸ «Λεύκωμα» τῆς «Πρόδος» (τὰ Ρητά) τὸ «Ἀστεῖο τῆς ἡμέρας», «Ἀνταποκρίσεις Ἀθηναϊκῆς ταχυτικῆς, οἱ «Καθημερινὲς γραμμῆς», τὰ «Ἀθηναϊκά» «Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ», τὰ «Πολιτικά» καὶ τὰ «Πολιτικά» τὰ «Τηλεγραφήματα» τὰ «Ἐκκλησιαστικά» κτλ.

Ἡ Πόλις δυστυχῶς δὲν εἶναι Ἀθήνα πού μπορεῖ νὰ συντηρήσῃ καὶ 30 ἐφημερίδες· ἐδῶ ἡ πεντάδα μας μόλις καὶ ζεῖ.

Ἐφημερίδα ἐδῶ δὲ διαβάζει ὁ καθένας, ἀντι-

*) Σημ. τοῦ «Νουμά». Μακάρι νὰ μὴ πολυδιάβαζε καὶ δὴ ὁ κόσμος ἐφημερίδας! Ἔτσι ἡ ἔθνη καὶ πολιτικὴ ἐκπαίδευση θάτανε λιγότερη.

θέτως πρὸς τὴν Ἀθήνα, πού βλάπτει τὰ λούστρα καὶ τὸν ἑμαῖα ἅμα δὲν ἔχουν βουλαὶ νὰ διαβάζουν τὴν ἐφημερίδα τους»). Ἐδῶ ὁ ἐργάτης γιὰ νὰ ρίξει μιὰ ματιά στὴν ἐφημερίδα θὰ τὴν πετάξῃ μετὰ τὴ συνήθεια πῶς ἐπίασε ἀλλόγλωττο φύλλο γραμμένο μετὰ στοιχεῖα Ἑλληνικά.

Ἡ καθαρὸν τῶν ἐφημερίδων μας εἶναι δύσκολο νὰ ἐννοηθῇ ἀπὸ μαθητὴ Σχολαρχείου, γι' αὐτὸ καὶ πέντε ἐφημερίδες δὲ μποροῦν νὰ ζήσουν μέσα σὲ τόσες χιλιάδες Ρωμιῶν, ἐνῶ στὴν Ἀθήνα 200,000 ἄνθρωποι συντηροῦν 20 ἐφημερίδες καὶ δὲ ξέρω πόσα περιοδικά.

Ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς ἐδῶ στὴν Πόλιν ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ κοινωνικὴ τάξιν κατώτερη, ἀπὸ τὴν μεσαικὴ ἢ ἐργατικὴ. ἂν θέλετε, πού ἀποτελεῖ τὸν κυρίως πληθυσμὸν μιὰς πόλεως καὶ πού ἡ ἐθνικότητά τῆς θὰ σῆς πεί σὲ ποιο ἔθνος βραβεύσαστε. Καὶ ἡ κοινωνικὴ αὐτὴ τάξιν ἡ φτωχὴ καὶ ἀφανὴς εἶναι τὸ πολυπληθέστερο στοιχεῖο τῆς Πόλεως. Οἱ ἄλλοι Ρωμιῶν, οἱ ἀριστοκράτες, εἶναι μόλις 100,000 καὶ ἀπ' αὐτοῦς ἔχουν συντηρηθῇ αὐτὴ ἡ πεντάδα τῶν φύλλων. Στὴν Ἀθήνα δὲ συμβαίνει ὁ ἴδιος ἐκεῖ ἀκούεται ὁ λαὸς καὶ μὴ νὰ καταλάβετε τὴν ἀντιθετὴ τῶν φρονημάτων συγκριτικὰ μὲν φύλλο Πολιτικὸ μέναι Ἀθηναϊκόν.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ πού καθυστεροῦσαν πέρου στὴς παραγὰς τῆς «Ὁρέστειρας» τοῦ Μαλλιαρῆ, πού ἐπατέθησαν καὶ τοῦ ἔδωσαν καὶ τοῦ εἰσενέβησαν, εἶναι οἱ ἀποτελεσματικότεροι ἀπὸ τὸν τῆς ἰδέας μας. Καὶ τοῦς φέρει σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἡ ἀνάγκη αὐτοῦ πού ὅλα τὰ κάνουν γιὰ τὴν κυκλοφορία τοῦ φύλλου τοῦς. καὶ ὁμοιογενῶς μιὰ μέρα νὰ μανηθοῦν τίς Πολιτικὲς ἐφημερίδες στὴ γλώσσα καὶ θὰ δύναν τὰ φύλλα νὰ τοῦς ἐπιστρέφονται ἐναῖνα, τόσος πού ν' ἀναγκασθοῦν νὰ σταίλουν πίσω τὰ ταχυπεσστήρια πού ἔφεραν μερικὲς τελευταῖες.

Καὶ ἔξω πάλι στὴν «Πρόδο» πού ἂν ὄχι ὡς πρὸς τὴ γλώσσα ὡς πρὸς τὰ περιεχόμενα ὅμως ἔχει ἄρκετὰ προσόντα νὰ γίνῃ δημοφιλὴς.

Ἐκτός ἀπὸ τὴ μερικὴ μίμηση τῶν περιεχομένων τῶν συναδέλφων τῆς, παρακολουθεῖ καὶ τὴ φιλολογία καὶ τίς τέχνες καὶ τίς ἐπιστῆμες καὶ τὸν κόσμον. Πρὸ πάντων τῆ φιλολογία. Θέλετε ἀπόδειξιν; Ὅριστε τὸ δρᾶμα τοῦ κ. Φυτίλη, τὸ ἔκρινε ἀπὸ ὅλες τίς ἐπόψεις. τὸ ἔδωσε καὶ στοὺς καλλιτέρες μας νὰ τὸ κρίνουν, καὶ ὅλα αὐτὰ ἡ κρίση καθυστερήθηκε στὴν «Πρόδο».

Οἱ Σαββατιανὲς παραφυλλίδες τῆς ἐπὶκαιρῆς πληροφορίας γραμμένες ἀπὸ εἰδικούς, γοητεύουν καὶ ὡς καὶ οἱ ἐπιφυλλίδες τῆς.

Ἡ «Πρόδος» μὰς ἔδωσε καὶ ἓνα ἔργο Ἑλληνικόν, τὴν «Θεῖα Εὐτυχία» τῆς δεσποινίδος Ἀλεξάνδρας Παπαδοπούλου. Εἶναι μιὰ πολὺ πιτυχημένη ἡθογραφία, φιλοδοξομένη καὶ στὰ μικρότερα, μετὰ τὴν παρατηρητικότητά ἐκείνη πού διακρίνει τὰ ἔργα τῆς λεπτοῆς καλλιτέχνιδος.

Ο «ΠΑΠΥΡΟΣ»

Πάπυρος λέγεται ἡ ποιητικὴ συλλογὴ τῆς διευθυντρίας τῆς «Προσπορίδος» καὶ τῶν κ' Ἀναμνήσεων» δεσποινίδος Πρεβεζιώτου. Εἶναι ἓνα βιβλίο ἀπὸ 100 σελ. καλοτυπωμένο, μὰ ὄχι καὶ καλογραμμένο, ἄρκει νὰ σῆς πῶς εἶναι γραμμένο στὴν καθαρὸν τῶν καθαρῶν. Στίχοι στὴν καθαρὸν τῶν καθαρῶν. Ἄλλο στὴν ἐποχὴ μας!

Ἦσανε—μὰς λέει ἡ ποιητρίκα στὸ ἐξώφυλλο—τὸ δάφνινο στεφάνι στὸν Πανιώνιο ποιητικὸ διαγωνισμό τοῦ 1902· ἄρκει ὅμως νὰ ρίξετε μιὰ ματιά καὶ πού μέσα ἀπ' τὸ ἐξώφυλλο γιὰ νὰ βλαστημήσετε αὐτὰ τὰ βλαβερά βραβεῖα. Καὶ πῶς θέλετε

παρακαλῶ ἀνθρωπαμένους στίχους δὲν εἶναι γιὰ τοὺς ἀπὸ ἐλεγχθόντας, φαύλους, χροσθίλους, κροσθαλογύτους, καλλιλαμπέιδας καὶ ἀπὸ τὰ κλασσικά οἶδα, ἄγω, ἐλελλίζω κλπ;

Δὲ θέλω νὰ πῶ πῶς μέσα στὸ βιβλικὸν αὐτὸ δὲν ὑπάρχουν καὶ ποιήματα ἐμπνεύσεως ἄγνης, ἐμορφῆς καὶ ἀξίας νὰ διαβασθοῦν, μὰ καὶ πῶς θέλετε νὰ θαυμάσῃ κανεὶς τὸ εὐπλαστο σῶμα μιᾶς Καρυάτιδος βταν εἶναι χωμένο μέσα σὲ τσουβέλι;

Καὶ βλέπω πολλὰ τέτοια σῶματα, μὰ ἡ πρώτη ματιά πού θὰ τοῦς ρίξει σὲ κάνουν νὰ ἀπμακρυνθεῖς ὄχι μετὰ ἀπέχθεια, παρὰ μετὰ λύπη.

Τὰ ἴδια ἐφέλανε καὶ ἡ δεσποινὶς Παρηνία Παναγιώτου δὴ καὶ δεκαπέντε χρόνια. Τὰ «Ἰππικὰ πτερόντα» στροφολογίσαν μιὰ-δύο μέρες στὰ χέρια τοῦ ἀναγνώστη καὶ κατακυλίσαν ἔπειτα παντοτεινὰ στὰ συρτάρια καμμιᾶς βιβλιοθήκης.

Τὸ ἴδιο μέλλον ἐπιφυλλίσσεται καὶ στοὺς «Παπύρους»· τὰ «Μυθώματα» θὰ μακαθοῦν, οἱ «Λευκὲς ἀκτίνες» θὰ σβήσουν στὴν προσέγγισιν τοῦ χειμῶνα καὶ οἱ Πάπυροι τὸ εἰρυνεῖα—πρέπει νὰ καυθῇ.

I. ΣΩ.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ

Ἐκτετὸς «Νουμά»

«Ὅποτε ἀπ' τοῦ κ. Παναγιώτου τὰ κενεμένα βραχυλόγητα πού εἶπα γιὰ τὸν Παρθενῶνα καὶ γιὰ τὸν ἑμαῖα ἀπὸ τὸν «Ἑλληνικὸν φῶς» καὶ ἀπ' τοῦ κ. Μάρκου τῆς ἑυρισμένης ἀνοήσεως, στὸ βῆμα τοῦ «Παρασσοῦ» — ἓνα εἶδος συλλόγου σὴν ἀτύπωτη βιβλιοθήκη Μακροσλῆ» ἀνέθηκε τὴν παρασμένη Δεκεμβρὸς ὁ κ. Π. Ἀξιώτης γιὰ νὰ διαβάσῃ δὴ καμὰ τιζ ἀπ' τὸν «Ἐθγενεῖον Ὀνεγεν» τοῦ Πούσκιν.

Στὴ σάλα πολὺ λίγοι οἱ ἀκροατῆς.

Καὶ κείνοι ὅλο καὶ γέροι! ὅλο καὶ σοφοί! Κι ὅμως καθὼς ξέρουμε τὰ ἔργα τοῦς οἱ Ρούσαι ποιητάδες γιὰ τὸ λαὸ τὰ γράψαν καὶ ὁ λαὸς τὰ διαβάζει. Στὸν τόπο μας ὁ λαὸς δὲν τολμάει ν' ἀνοίξῃ βιβλίο ἐξ αἰτίας ἀπ' τοὺς μπακαλοδορυτράδες μεταφραστῆς πού τὴν ἀχούγιαζαν, ἀπὸν πᾶνοιζε τὰ μάτια του, μετὰ τίς διασκευατικὲς μεταφράσεις τοῦς. Κι ἔτσι ὁ λαὸς μας τὴ στιγμὴ πού μπόρει νὰ γίνῃ μιὰ δύναμη, μιὰ γεστὴ ἐθνομάνια, κατάντησε νὰ γίνῃ ὄχλος, νὰ γίνῃ ντυνιὲς γιὰ νὰ τὸν σέρνουν ἀπὸ δὴ καὶ ἀπὸ καὶ οἱ δικτατορικοὶ ἀρεντάδες του, σὲ θέλουνε νὰ κερδίσουνε κάτι γιὰ τὴν τέπην τους.

Μπροστὰ λοιπὸν σὲ καμιά τριανταριά σοφὰ ἀφτιά καὶ μπροστὰ σὲ δὴ-τρεῖς γρηούλις καὶ ἄλλα τόσα κορίτσια, ἀκούσαμε τὸν κ. Ἀξιώτη νὰ μὰς διαβάζει τὰ δὴ πρῶτα κεφάλαια τοῦ «Ἐθγενεῖου Ὀνεγεν».

Γιὰ τὴ μετάφρασιν τοῦ κ. Ἀξιώτη πολλὰ καλὰ δὲ μπορεῖ νὰ πεί ἓνας τοῦ δὲν εἶνε οὔτε κλν σοφὸ ἀφτιά. Δὲ μπορούμε νὰ νοιώσουμε τί ζητάει διπλά σὸ: «δὲν ἀγκυρῶνε πλεῖο στὰ χρόνια μας» τὸ: «Ἀνεπίληπτο»! τὸ: «δὴ ἄλλους» καὶ ἓνα σωρὸ ἄλλα ἀκαλαίσθητα, πού γροθοκοπανοῦνται ἀνάμεταξύ τους.

Εἶναι καὶ ὁ κ. Π. Ἀξιώτης ἓνα ἀπὸ τὰ θύματα τοῦ τῆς μέθης!! συστήματος! τοῦ ἀνάμικτου!

Καὶ γι' αὐτὸ εἶδαμε τὴ μετάφρασιν τοῦ ντυμένου—μὸλη τὴν κάποιαν ἐσωτερικὴ ἀξία τῆς—μὲ

